

Пропозиції Пенсійного фонду України
до проєкту Закону України “Про внесення змін до
розділу XX “Перехідні положення” Податкового кодексу України щодо
підтримки малого бізнесу у період пандемії COVID-19”, внесеного народним
депутатом України Скориком М. Л.
реєстраційний номер 4432 від 26 листопада 2020 року
I читання

1. Пенсійний фонд України не підтримує законопроект у запропонованій редакції.

2. Законопроектом пропонується внести зміни до розділу XX “Перехідні положення” Податкового кодексу України, передбачивши, що тимчасово, на період дії надзвичайної ситуації та/чи карантину, встановленого Кабінетом Міністрів України, наслідком якого є заборона на приймання відвідувачів суб’єктами господарювання та ведення господарської діяльності, фізичні особи-підприємці звільняються від сплати, зокрема, єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок).

Норми законопроекту не узгоджуються із принципом системності законодавства та порушують принцип правової визначеності.

Так, норми законопроекту щодо звільнення окремих платників від сплати єдиного внеску не узгоджуються із нормами Закону України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування”, враховуючи, що виключно цим Законом визначаються порядок нарахування, обчислення та сплати єдиного внеску. Проте законопроектом не передбачено внесення змін до Закону України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування”, що відповідно потребує завершення правового регулювання.

При цьому, слід враховувати передбачені статтею 2 цього Закону принципи збору та ведення обліку єдиного внеску, зокрема, щодо захисту прав та законних інтересів застрахованих осіб, а також принципи загальнообов’язкового державного пенсійного страхування, визначені статтею 7 Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”, зокрема, рівноправності застрахованих осіб щодо отримання пенсійних виплат та виконання обов’язків стосовно сплати страхових внесків на загальнообов’язкове державне пенсійне страхування.

Також, зв’язку застосованих заборон щодо провадження господарської діяльності із запропонованим законопроектом звільненням від сплати єдиного внеску не передбачено.

Отже, прийняття пропозицій, викладених у законопроекті, призведе до створення колізії щодо застосування цих положень, а також не узгоджується із принципом правової визначеності, що полягає, як зазначив Європейський суд з прав людини, в тому, що право має бути належним чином доступним та передбачуваним

за своєю дією та сформульованим з належною чіткістю, що дає можливість особам регулювати свою поведінку.

У Рішенні Конституційного Суду України від 20 грудня 2017 року № 2 р/2017 зазначено про те, що принцип юридичної визначеності вимагає чіткості, зрозумілості й однозначності правових норм, зокрема їх передбачуваності (прогнозованості) та стабільності. Разом з цим, у доповіді “Верховенство права”, схваленій Європейською Комісією “За демократію через право” на 86-му пленарному засіданні, що відбулося 25-26 березня 2011 року, зазначено про те, що юридична визначеність є ключовою у питанні розуміння верховенства права; держава зобов’язана дотримуватися та застосовувати у прогнозований і послідовний спосіб ті закони, які вона ввела в дію; юридична визначеність передбачає, що норми права повинні бути зрозумілими і точними, а також спрямованими на забезпечення постійної прогнозованості ситуацій і правових відносин; юридична визначеність означає також, що необхідно у цілому дотримуватися зобов’язань або обіцянок, які взяла на себе держава перед людьми (поняття “законних очікувань”).

Крім того, 04 грудня 2020 року Верховною Радою України прийнято Закон України № 1072-IX “Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо соціальної підтримки платників податків на період здійснення обмежувальних протиепідемічних заходів, запроваджених з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2”, яким внесено зміни до Закону України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування” та передбачено тимчасове звільнення від нарахування, обчислення та сплати єдиного внеску фізичних осіб – підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування і належать до першої групи платників єдиного податку, в частині сум, що підлягають нарахуванню, обчисленню та сплаті такими особами за періоди з 1 по 31 грудня 2020 року, з 1 по 31 січня, з 1 по 28 лютого, з 1 по 31 березня, з 1 по 30 квітня та з 1 по 31 травня 2021 року за себе.

Разом з тим, внесено зміни до Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”, передбачивши, що для фізичних осіб – підприємців, які обрали спрощену систему оподаткування і належать до першої групи платників єдиного податку та які не сплачували страхові внески за періоди з 1 по 31 грудня 2020 року, з 1 по 31 січня, з 1 по 28 лютого, з 1 по 31 березня, з 1 по 30 квітня та з 1 по 31 травня 2021 року на підставі пункту 9-10.1 розділу VIII “Прикінцеві та перехідні положення” Закону України “Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов’язкове державне соціальне страхування”, такі періоди включаються до страхового стажу та вважається, що страхові суми було сплачено у розмірі мінімального страхового внеску, визначеного законодавством для кожного з таких періодів.

Також, Законом України від 04 грудня 2020 року № 1071-IX “Про соціальну підтримку застрахованих осіб та суб’єктів господарювання на період здійснення

обмежувальних протиепідемічних заходів, запроваджених з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2” внесено зміни до Закону України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування”, відповідно до яких для найманих працівників та осіб, які виконують роботи (надають послуги) за цивільно-правовими договорами, місяці в межах періоду запровадження Кабінетом Міністрів України обмежувальних протиепідемічних заходів, пов’язаних із поширенням коронавірусної хвороби (COVID-19), що призводять до тимчасової зупинки роботи їх страхувальників згідно із переліком, передбаченим частиною четвертою статті 1 Закону України “Про соціальну підтримку застрахованих осіб та суб’єктів господарювання на період здійснення обмежувальних протиепідемічних заходів, запроваджених з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2”, включаються до страхового стажу та вважається, що страхові суми було сплачено у розмірі мінімального страхового внеску, визначеного законодавством для такого періоду.

**Голова правління
Пенсійного фонду України**

Євгеній КАПІНУС

Капінус Євгеній Валерійович

КНЕДП - ІДД ДПС

AD92F1C54BA67636EEB87183E6E5829422BB34619585B5EB63A4FBDEB5AE628D01

14.12.2020